

ע"פ 32309/04/14 - החברה להגנת הטבע, אפרים פרי, דבורה אורגד, גיא ידן, נטע יניב, אמיתי אוחיון, אורן פריטל, נוי למפלץ, תמר גרוס, עופר דהן, אמיר שיירי נגד רשות שמורות הטבע והגנים

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"פ 32309-04-14 החברה להגנת הטבע ואח' נ' רשות שמורות הטבע והגנים

בפני כב' הנשיא י' אלון
כב' השופט י' פרסקי
כב' השופט י' עדן
מערערים

1. החברה להגנת הטבע
2. אפרים פרי
3. דבורה אורגד
4. גיא ידן
5. נטע יניב
6. אמיתי אוחיון
7. אורן פריטל
8. נוי למפלץ
9. תמר גרוס
10. עופר דהן
11. אמיר שיירי ע"י ב"כ עו"ד ג. נחום

נגד
משיבה
רשות שמורות הטבע והגנים ע"י ב"כ עו"ד ג. עדתו ועו"ד נ.
פיינר

פסק-דין

השופט יואל עדן:

הערעור והאישום

1. המערערים הורשעו, בבית משפט השלום בקרית גת, כב' השופט א. באומגרט, לאחר שמיעת ראיות: המערערת 1 (להלן: "החברה" או "החברה להגנת הטבע") והמערערים 6 - 11 (להלן: "המטיילים") בסטייה משביל מסומן, עבירה לפי תקנה 10 לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות), התשל"ט - 1979, וסעיף 57(ב) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח - 1998 (להלן: "התקנות" ו - "החוק" בהתאמה); המטיילים הורשעו גם בעבירה של אי ציות להוראות הרשות, לפי תקנה 15 לתקנות וסעיף 57(ב) לחוק; והמערערים 2 -

5 (להלן: "המסייעים"), הורשעו בעבירה של סיוע לסטייה משביל מסומן לפי תקנה 10 לתקנות וסעיף 57(ב) לחוק.

על פי כתב האישום - החברה להגנת הטבע הינה עמותה רשומה האחראית על ניהולו והפעלתו של בית ספר שדה הנגב, וקורס הדרכה המתקיים בו הינו באחריותה ובפיקוחה; המערער 2 הינו מנהל בית הספר והאחראי והמפקח על קורס ההדרכה, המדריכים והחניכים בקורס; המערער 3 היתה רכזת ההדרכה בבית הספר; המערער 4 היה רכז קורס ההדרכה בבית הספר; המערער 5 היתה מדריכה בוגרת בבית הספר; המערערים 6 ו- 7 היו חניכים בוגרים בבית הספר; המערערים 8 - 11 והנאשם 8 בכתב האישום, היו חניכים שהשתתפו בקורס ההדרכה במועד הרלבנטי.

במסגרת סיור להכרת השטח שנערך כחלק מתוכנית ההדרכה של בית הספר, בשמורת טבע, הלכו המטיילים יחד עם הנאשם 8 בכתב האישום, בשביל שאינו מסומן, וכתוצאה מכך נפל הנאשם 8 לתוך מערה בעת שניסה להיכנס לתוכה ונפגע. ההליכים כנגד הנאשם 8 עוכבו.

הסיור התקיים כחלק מתוכנית הדרכה של בית הספר, השייך לחברה להגנת הטבע, ובעידודה; התקיים בידיעת המערערים 1 - 5, אשר לא מנעו מהמטיילים, כמו גם מהנאשם 8, שהיו באחריותם ובפיקוחם, מללכת בשביל שאינו מסומן; המערער 4 מסר למערערים 5 - 11 ולנאשם 8 את המידע אודות המערה, והנחה אותם כיצד להגיע אליה; המערער 5 הסיע את המטיילים ואת הנאשם 8 לתחילת המסלול ברכב השייך לחברה להגנת הטבע, תוך ידיעה שהם הולכים לחפש את המערה המצויה מחוץ לשביל המסומן, המערערים 6 - 7 הובילו את הטיול מטעמם של המערערים 1 - 5, ונטען כי המערערים ביצעו את מעשיהם למרות שילוט המוצב בשמורה והאוסר לנוע בשבילים שאינם מסומנים, ולא היה היתר למעשיהם.

כל המערערים זוכו מעבירת ניסיון גלישה למערה, והמערערים 1 - 5 זוכו גם מעבירת אי ציות להוראות.

הערעור הינו כנגד הרשעת המערערים, ולחילופין כנגד עונשם.

פסק הדין

2. בהכרעת הדין נקבע:

ביחס לחברה - כי אחריותה אינה מכוח סעיף 23(א) לחוק העונשין, הואיל ולא נטען ולא הוכח כי הפיקה תועלת ממעשי האורגנים שלה, ככל שהם כאלה, בהתייחס למערערים 2 - 7. נקבע כי אחריותה הינה מכוח סעיף 23(ב) לחוק העונשין, ומכוח הפסיקה מוטלת עליה חובה למנוע טיולים במסלולים שאינם מוסדרים על מנת למנוע פגיעה בביטחון המטיילים, החברה צריכה ויכולה היתה לצפות כי הליכה וסטייה ממסלול מסומן יכולה היתה לגרום תאונה, בדיוק כפי שקרה, ועל כן מוטלת עליה החובה למנוע סטייה של חניכיה ועובדיה משבילים מסומנים בדרך של הדרכה ואזהרה, ומשלא נקטה בכל פעילות כזו, בניגוד לחובתה, הרי שיש להרשיעה בעבירה של סטייה משביל מסומן, תוך שבית המשפט

קמא מבהיר כי ניתן להרשיע את החברה בעבירה המיוחסת לה גם אם בעלי התפקידים בה לא הורשעו.

ביחס למסייעים - נקבע כי אחריותם נובעת מהידיעה, מתן ההוראה לצאת לטיול, הגדרת האיסור לסטות משביל מסומן באופן גמיש ורחב, תוך ידיעת דבר האיסור, התרת פריצת השביל המסומן, ופעולה באופן אקטיבי בכך שאפשרו הסעת המטיילים ברכב החברה להגנת הטבע לתחילת המסלול, וכי אין נפקא מינא אם ידעו המערערים 2 - 3 על כוונה ספציפית באותו יום לסטות מהשביל המסומן, שכן בהתנהגותם, באמרותיהם, במחדליהם ומעשיהם, התירו ואפשרו את המעשה של סטייה משביל מסומן. ביחס למערער 4, נקבע כי סיפר למטיילים באמצעות המערער 10 כיצד להגיע למערה, תרומתו סייעה באופן עקיף לביצוע העבירה העיקרית, המערערת 5 ידעה על כוונת המטיילים לסטות מהשביל המסומן ולהגיע למערה, היא זו שהסיעה אותם לנקודת התחלת הטיול ואיחלה להם בהצלחה.

ביחס למטיילים - נקבע כי הודו הם במפורש כי סטו מהשביל המסומן, לא חשו כל אי בהירות בהגדרת השביל שבאותו מקום היה כבוש וברור, הוברר להם היטב האיסור בדבר ירידה משביל מסומן, קיים איסור לסטות משביל מסומן, והדבר אפשרי רק עם קבלת אישור מגורם מוסמך, הם אישרו כי לא היה היתר למעשיהם, והורשעו בסטייה משביל מסומן, תוך שנדחו טענות הגנה שהעלו.

3. בגזר הדין נקבע כי מתחם העונש ההולם הינו קנס כספי בשיעור שבין 2,000 ל- 7,000 ₪ והתחייבות בשיעור גבוה, והוטלו קנסות: על החברה - 7,000 ₪, על כל אחד מהמערערים 2, 3 ו- 5 - 4,000 ₪, על המערער 4 - 1,500 ₪, על כל אחד מהמערערים 6 - 11 - 2,500 ₪, וכל אחד מהמערערים חויב בחתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירות דומות למשך שלוש שנים בגובה כפל הקנס שהושת עליו.

טענות המערערים

4. ביחס לחברה - נטען כי המטיילים לא היו שליחיה, חניכים ושני בוגרי בית הספר יצאו לטיול על פי תוכנית בית הספר, אשר היה אמור להתנהל על פי המסלול שנקבע, בשביל האדום המסומן בשטח, והם לא נשלחו ע"י החברה או מי מטעמה לרדת מהשביל בו היו אמורים ללכת על פי המסלול; הרשעת תאגיד על מעשה עבירה שעשו חניכים בבית ספר שדה על דעת עצמם בלי ידיעה או הנחיות שלה או של אורגניה, עומדת בניגוד ליסודות המשפט הפלילי באשר לאחריות תאגיד; הרשעתה הינה בניגוד לסעיף 23 לחוק העונשין; סעיף 23(ב) עניינו בעבירה במחדל, ואילו בענייננו העבירה היא במעשה שהוא ירידה משביל מסומן; החובה אליה מתייחס בית המשפט קמא, כי החברה הפרה אותה, אינה קשורה לחובה שהפרתה במחדל יוצרת עבירה, והחובה אליה מתייחס בית המשפט קמא, הינה ערטילאית, כללית וללא כל עיגון, והדברים יכולים להיות יפים לדיון בנזיקין, אך אין בינם לבין המשפט הפלילי מאומה.

ביחס למערערים 2 - 3 - נטען כי הוכח שלא ידעו דבר על קיום המערה ועל הכוונה לסטות מהשביל במהלך הטיול, לא מתקיימים יסודות הסיוע, הסיוע צריך להיות לעבירה קונקרטית ואינו יכול להתקיים כאשר המסייע אינו יודע כלל על כוונת המבצע העיקרי לבצע עבירה כלשהי, ולא הובהר מהו הסיוע.

ביחס למערער 4 - נטען כי ביום הטיול ומספר ימים שקדמו לו כבר לא היה בבית הספר, וחוזרו תם, המטיילים התקשרו אליו בהיותו בביתו, כדי לברר היכן נמצאת המערה עליה שמעו, הוא הסביר למי שדיבר איתו בקווים כללים מה מיקום המערה, אין במעשהו כל סיוע, המידע על מיקום המערה אינו סודי ואינו אסור במסירה, ואין במסירתו כל סיוע לעבירה של ירידה משביל מסומן.

ביחס למערער 5 - נטען כי היתה בעת האירוע בוגרת בית הספר ונשארה שם בתור מדריכה, קיבלה הוראה להסיע את המטיילים לנקודת ההתחלה של הטיול אשר תוכנן ע"י בית הספר, ביצעה את ההוראה להוביל את המטיילים לנקודת ההתחלה של הטיול, במעשה לא יכול להיות סיוע למטיילים לסטות מהשביל בהמשך, והרשעתה נוגדת את עקרונות הסיוע בדין הפלילי.

ביחס למטיילים (המערערים 6 - 11) - נטען כי כתב האישום כולל עבירה שהיא עבירת קנס, ויש להראות טעם ראוי להגשת כתב אישום ולא דו"ח, כאשר הטיול מתוכנן להיות כולו על שביל מסומן וסוטים ממנו למרחק של כ- 100 מטר כדי לראות פריחה או משהו המזדמן תוך כדי הטיול, לא עומדת בתוקפה הדרישה לאישור בכתב, והגשת כתב האישום נובעת משיקולים זרים למדיניות האכיפה הראויה, והנה בבחינת אכיפה בדרנית.

אשר לעונש - נטען כי מדובר בעונש חמור, כאשר מדובר בעבירה שהיא עבירת קנס.

טענות המשיבה

5. המשיבה עותרת לדחיית הערעור. ביחס לחברה נטען כי קמה לה חובה למנוע סטייה משבילים, גם אם חובה זו היא יציר פסיקה, ולעניין סעיף 23(ב) לחוק העונשין, די בחובת הזהירות למקור להרשעת תאגיד לעבירה שבוצעה ע"י אחר, בין אם ניתן ליחסה לבעל תפקיד בחברה, ובין אם לאו, וניתן להאשים תאגיד בביצוע עבירה שלא בוצעה ע"י אורגנה, ובלבד שנמנע לעשות דבר שחובה היה עליו לעשות, בית המשפט קמא הצביע על חובת הזהירות הברורה שיש לחברה כלפי חניכי הקורס, ומשחדלה החברה מלמלא חובה זו, קמה עליה חבות בגין העבירה שביצעו החניכים גם אם לא היו אורגניה, שלוחיה או בעלי תפקיד בה, והמחדל יוצר חבות אישית של התאגיד, ואין מדובר בחבות מתוקף כללי האורגנים או האחריות השלוחית.

ביחס למערערים 2 - 3 - נטען כי הם התירו לחניכים לסטות משבילים מסומנים, ידעו והורו על יציאת הטיול, הגדירו את האיסור לסטות משביל מסומן באופן גמיש ורחב, דיברו בשני קולות, וסייעו לביצוע העבירה בכך שבעלי הסמכות הבכירה בבית הספר ובעלי השליטה בחניכים אפשרו בהתנהגותם הפסיבית, במסרים הכפולים שהעבירו בכוונה ובידיעה, וסייעו למימוש העבירה.

ביחס למערער 4 - הסיוע אשר נתן הינו באמצעות מסירת מידע, הוא סיפר למטיילים כיצד להגיע למערה, ובית המשפט

קמא מצא כי מסר הוא בידי החניכים את המידע בלעדיו אין, ואלמלא סיפר זאת לא היו הם סוטים מהשביל ומבצעים את העבירה, והנאשם 8 לא היה נפצע.

ביחס למערערת 5 - נטען כי במהלך המשפט התברר שידעה על הכוונה לסטות מהשביל וללכת למערה, ואף איחלה למטיילים בהצלחה עם תוכניתם, ויש בכך עידוד וחזקת רוח לאלה היוצאים לטיול, היא ידעה על הכוונה לסטות מהשביל, ויש לראות בהתנהגותה סיוע, וזאת בנוסף לפעולת ההסעה, בנסיבות ידיעתה על הכוונה.

ביחס למטיילים - נטען כי הואיל והסטייה מהשביל המסומן היתה במתכוון ומשמעותית, ותוצאת הסטייה אילצה שימוש ביחידת חילוץ וסיוע מוטס, לכן כפי שקבע בית המשפט קמא, הגשת כתב האישום מידתית. המשיבה פעלה בשיקול דעת וסבירות, תוך הפעלת סטנדרט אחיד שעה שהוגש כתב האישום, הסטייה לא היתה "סטייה קלה", הסטייה מהשביל היתה מתוכננת מראש, המערער 6 ידע על מיקום המערה, כאשר הגיעו למקום סטה הוא מהשביל המסומן על מנת לאתרה, עדות הפקחים היתה ביחס למרחק הרב של המערה מכל שביל מסומן, ומדובר היה בתכנון מראש לסטות סטייה משמעותית מהשבילים המסומנים למרות הידיעה הברורה כי הדבר אסור בתכלית האיסור.

ביחס לחומרת העונש נטען כי המדרג שיצר בית המשפט קמא הגיוני ומאוזן, ומשקף את אינטרס הענישה השונה ביחס למבצעי העבירה, תפקידם וחלקם, מתחם הענישה הוא המקובל, ואין סטייה המצדיקה התערבות ערכאת הערעור.

דין והכרעה

6. לאחר עיון בהכרעת הדין, גזר הדין, הראיות אשר היו בפני בית המשפט קמא, וטענות הצדדים, באתי למסקנה כי דין ערעור המערערת 1 על הכרעת הדין להתקבל, ודין ערעור המערערים 2 - 11 על הכרעת הדין ועל גזר הדין, להידחות.

הרשעת המערערת 1 מכוח סעיף 23(ב) לחוק העונשין, באה בלא שהוצגה או נטענה חובה בדין, במסגרת איסור פלילי, שלא לאחדול מהמיוחס לה. מנגד, בהעדר קביעות עובדתיות אשר יכולות היו להביא ליישום הטלת אחריות על המערערת 1 מכוח מעשי המערערים 2 - 5, על פי סעיף 23(א)(2) לחוק העונשין ותורת האורגנים, הרי שלא קיימת בפנינו כעת תשתית עובדתית אשר תאפשר לעשות זאת. דעתי ביחס למסקנת בית המשפט קמא, בדבר אי הפקת תועלת לחברה, שונה, אך לא די בכך ובהעדר תשתית ראיתית עובדתית מתאימה לכל שאר היסודות, לא ניתן להרשיע את המערערת 1 בעבירה על בסיס סעיף 23(א)(2) לחוק העונשין.

ביחס למסייעים ולמטיילים - מסקנות בית המשפט קמא בדבר אחריותם, מבוססות על הנתונים העובדתיים אשר באו בפניו, ובחלקן על דברים שאמרו מערערים אלו עצמם. מעשי המסייעים בגדר סיוע הם. המטיילים אינם חולקים כי הלכו הם בתחום שמורה במקום שאינו מסומן, ולמעשה אין מחלוקת של ממש בדבר העובדות הקשורות בביצוע המעשים על ידם, ואין לקבל את הטענות בדבר אכיפה בררנית או אי הפעלת שיקול דעת ראוי בהגשת כתב האישום, לאור התוצאה הקשה של מעשיהם.

אשר לענישה - בנסיבות ביצוע העבירות, אין בענישה כל חריגה לחומרה, וודאי לא כזו המחייבת התערבות ערכאת הערעור.

להלן אתייחס לקבוצות המערערים בנפרד, תחילה למטיילים, ולאחר מכן למסייעים ולחברה.

המטיילים

7. אין מחלוקת של ממש על כי המטיילים הילכו בשמורת טבע בסטייה משביל מסומן. אין גם מחלוקת של ממש בדבר מודעותם של המטיילים למעשיהם, ולכך שמדובר בסטייה משביל מסומן בשמורת טבע. הסטייה מהשביל באה על מנת לבקר באותה מערה אליה הגיעו, ביקור אשר תוצאתו קשה היתה, והנאשם 8 נפל לתוכה ונפגע.

קביעותיו העובדתיות של בית המשפט קמא הן כי הוברר להם היטב האיסור בדבר ירידה משביל מסומן, לא קיבל הוא את גרסתם בדבר "עמימות" ביחס להנחיות בדבר סטייה משביל מסומן, לא הוכח בפניו קיומו של היתר, וטענותיהם נדחו.

ביחס לסטייה מהשביל המסומן ומרחק המערה נשמעו עדויות והוגשו התמונות ת/19, ת/20 ו - נ/5. ע.ת.1 מעיד כי מדובר בהליכה של כ - 200 מ' ובתנאי השטח מדובר בהליכה של מספר דקות (פרו' 22.11.11 עמ' 63 שו' 1-2, 9-10).

במענה לכתב האישום הוסכם דבר קיומו של שילוט, ונאמר מפורשות כי למטיילים לא היה היתר לרדת מהשביל. לענין השילוט הוגשו תמונות - ת/10, ת/11.

משכך, נתקיימו במטיילים כל יסודות העבירות לפי תקנות 10 ו- 15, וקביעת בית המשפט קמא מבוססת בראיות שהוגשו.

העבירות לפי תקנות 10 ו- 15 האמורות, הינן עבירות קנס וברירת משפט, וסעיף 228(א)(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982, מאפשר הגשת כתב אישום. בנסיבות אירוע זה, בו סטיית המטיילים, אשר נעשתה במודע ובמתוכנן, הביאה לתוצאה הקשה שנגרמה, נפילת אדם למערה ופגיעתו, על כל התוצאות וההליכים הנלווים לכך, הן מבחינת הפגיעה והן מבחינת הפעלת הגורמים הנדרשים לחילוץ, נסיבות חמורות אלו, שוללות כל טענה בדבר אי סבירות, שרירות או אכיפה בררנית.

המסייעים

8. מעשי המסייעים, הם המערערים 2 - 5, כפי שהוכחו בפני בית המשפט קמא, עולים כדי סיוע.

קביעותיו העובדתיות של בית המשפט קמא מבוססות בראיות ובהתרשמות הישירה שלו, ואין מקום לאותו חלק מטענות המערערים, אשר משתמעת ממנו השגה על חלק מהקביעות העובדתיות. הקביעות העובדתיות עניינן בחלקן מהימנות והתרשמות ישירה מהעדויות ובחלקן על סמך הראיות שהוגשו, ואין בסיס להתערבות בהן.

בית המשפט קמא קבע כי הוכח שמערערים 2 - 5 "הקרינו אווירה והלך רוח לפיו סטייה משביל מסוים, הגם שהינה אסורה מכוח הוראות החוק והתקנות - אפשרית ומותרת".

נקבע כי "המערערים 2 ו-3 ידעו והורו על יציאת הטיול. הם ידעו כי היה נוהג והווי בבית הספר של "טיפוח מעשי גבורה ועל מקומות סודיים", ונקבע כי הגדירו הם את האיסור לסטות משביל מסומן באופן גמיש ורחב, תוך שהם יודעים היטב דבר האיסור.

קביעת בית המשפט קמא על כי המערערים 2 ו-3, באמירותיהם ובהתנהגותם התירו את פריצת השביל המסומן, מעוגנת במסקנותיו בכך שדיברו הם בשני קולות, פורמאלית איסור סטייה משביל, ולא פורמאלית טיפול סיפורי גבורה בדבר מקומות מסתור הנמצאים מחוץ לאזורי הטיול המוכרים והמותרים.

המערערים 2 ו-3 הינם בעלי תפקיד מרכזיים, המסייעים האחרים הינם תחת אחריותם, והלכה למעשה הוציאו הם את הטיול אל הפועל, ויש לקבל את מסקנת בית המשפט קמא לפיה בהתנהגותם, אמירותיהם, מחדליהם ומעשיהם, התירו הם ואפשרו את המעשה של סטייה משביל מסומן.

בכך, ובהיותם האחראים בפועל על הקורס וההדרכה במסגרתו, כמו גם על הטיול המתקיים במסגרת הקורס, הרי שבהוצאתו אל הפועל, במצב דברים בו מאפשרים הם סטייה משביל מסומן, מעשיהם עולים, לכל הפחות, כדי סיוע.

המערער 11 נשאל בהודעתו ת/4 "האם דיברו על המערה בתכנון" ומשיב - "היתה זריקה של המערה זה לא היה בתכנון או רשום בתכנון אבל כן היה ידוע לצוות בהס"פ שנלך לבחון את המערה וכשאני מדבר על צוות בהס"פ אני מתכוון לצוות הבוגר בב"ש הר הנגב" (ת/4 ש' 42 - 45). בהמשך נשאל "מי ידע על הטיול מהצוות הבוגר של בס"ש הר הנגב" ומשיב - "האחראים על צוות ההדרכה דבורה, נטע מדריכה בוגרת יש לי סימן שאלה קטן על אפי אם ידע או לא ידע על הטיול עצמו" (ת/4 שו' 54-57). מכאן שלפי הודעת המערער 11 המערערים 3 ו-5 אשר הינן מהצוות הבוגר ידעו שהמטיילים יילכו לבחון את המערה. המערער 3, תפקידה היה רכזת ההדרכה בבית הספר, היא יודעת על הטיול אשר יוצא מאת בית הספר, היא חלק מהצוות המוציא אל הפועל את הטיול, והיא יודעת שהמטיילים יסטו מהשביל ויילכו לבחון את המערה. בכך, יש לצד המעשה של סיוע ליציאה לטיול וארגונו, גם ידיעה ספציפית כי במסגרת טיול זה הולכת להתבצע סטייה משביל מסומן. בכך המערער 3 (וכן המערער 5 כמפורט בהמשך), הינה בבחינת מסייע תוך ידיעה ברורה כי בטיול תבצע סטייה משביל מסומן.

נקבע, עובדתית כי המערער 4 סיפר למערערים 6 - 11, ולנאשם 8, באמצעות המערער 10, כיצד להגיע למערה. במסירת מידע חיוני לביצוע העבירה, יש כדי סיוע. בית המשפט קמא קבע כי תרומתו סייעה באופן עקיף לביצוע העבירה העיקרית, וכי מסר הוא את הפרטים, בלעדיהם אין, כיצד לבצע את העבירה והנחה אותם. משכך, בדיון נקבע כי מסייע הוא.

בעדותו של המערער 4 בבית המשפט אומר הוא: **"... ראיתי שעופר התקשר אלי ואמר שרוצים להיכנס למערה ושאל אותי איך מגיעים אליה"** (פר' עמ' 189 שו' 28-29), ובהמשך אומר: **"אמרתי, מאיפה רואים את הפתח מקרוב ושצריך לחפש את הפתח שדרכו זוחלים"** (פר' עמ' 190 שו' 3 - 4). מסירת המידע ע"י המערער 4 בדבר מיקום המערה אינו תיאור המנותק מהטיול. השאלה הופנתה אליו תוך אמירה כי רוצים להיכנס למערה, והמערער 4, משיב לשאלה ומוסר מידע חיוני, תוך ידיעה ברורה כי השואל מתכוון במהלך הטיול לסטות מהשביל וכי השאלה באה לצורך ביצוע מעשה זה. אשר על כן, הדברים אשר אמר המערער 4 הינם בבחינת סיוע המבוצע תוך ידיעתו הספציפית לאיזה מעשה הוא מסייע.

בית המשפט קמא קבע כי המערער 5 ידעה על כוונת המטיילים לסטות מהשביל המסומן ולהגיע למערה, היא זו שהסיעה אותם לנקודת התחלת הטיול ואף איחלה להם בהצלחה. המערער 5 נשאלה בהודעתה במשטרה (ת/12) **"את ידעת שהם הולכים לחפש מערה"**, והיא משיבה - **"כן, אבל לא חשבתי שזה יהיה החלק העיקרי בטיול"**, (ת/12 שו' 24 - 25), ובהמשך מוסיפה כי ידעה שהם לקחו עימם חבל, כדי שיוכלו להיכנס למערה - **"ש. את יודעת אם הם לקחו איתם חבל. ת. כן כדי שיוכלו להיכנס למערה אם ימצאו אותה"** (ת/12 שו' 32 - 33). בהודעתו של המערער 10 (ת/6), אומר הוא כי המערער 5, לאחר שהורידה אותם מהג'יפ, אמרה להם **"בהצלחה עם המערה"** (ת/6 עמ' 3 שו' 11). אם כן, ידיעתה של מערער 5 על הכוונה לסטות מהשביל היא ידיעה ברורה וספציפית, ולמרות זאת היא מסיעה את המטיילים, ואף מאחלת להם בהצלחה עם המערה. אין אלא לקבוע כי המערער 5 הינה בבחינת מסייעת, הן בעצם ההסעה לצד ידיעתה, והן בתמיכתה במטיילים, בצאתם לטיול, תוך ידיעתה על הכוונה הקשורה בסטייה מהשביל.

לטעמי, המערערים 2 - 5 עולים כדי מסייעים, לא רק במחדל או באי נקיטת אמצעים, אלא הואיל והם מבצעים מעשים להוצאה אל הפועל של הטיול לצד ידיעה שלהם כאמור, ופעולות ספציפיות כמפורט לעיל.

בעניינם של כל המסייעים, עשה בית המשפט קמא שימוש בהוראת סעיף 184 לחוק סדר הפלילי (נוסח משולב), והרשיעם בסיוע, הגם שכתב האישום לא ייחס להם סיוע, אלא ביצוע של העבירה עצמה. משהוכחו העובדות האמורות בפני בית המשפט קמא, הרי שהרשעתם בכך, בדיון היא.

החברה

9. בית המשפט קמא קבע כי לא הוכח שהחברה **"הפיקה תועלת ממעשי האורגנים, ככל שהם כאלה..."**, ולפיכך, לא בחן את אחריות החברה מכוח סעיף 23(א) לחוק העונשין, אלא עבר לבחון את אחריותה מכוח סעיף

23(ב), וקבע כי מוטלת עליה חובה, היתה היא צריכה לצפות כי ההליכה והסטייה מהמסלול המסומן יכולים לגרום לתאונה, בדיוק כפי שקרה, ומשכך, מוטלת היתה עליה החובה למנוע סטייה משבילים מסומנים, ומשלא נקטה בפעילות כזו, הפרה את חובתה ויש להרשיעה בביצוע עבירה בניגוד לתקנה 10 האמורה, תוך שהרשעה זו הינה הרשעה ישירה של החברה, שלא מכוח תורת האורגנים, או מכוח מעשי המסייעים או המטיילים, אלא מכוח אותה חובה ישירה אשר קבע בית המשפט קמא קיומה והפרתה.

הרשעת תאגיד במחדל, אינה שונה מהרשעתו של אדם במחדל, במובן זה שהן לתאגיד והן לאדם, נדרש כי יהיה איסור פלילי הקבוע בדין, איסור להימנע ממחדל, וענישה לצידו. לא הוצג כל איסור ולא הוצגה כל הוראת חוק המקימה חובה בדין לביצוע מעשה, ממנו חדלה החברה, ולפיכך, ולאור עקרון החוקיות, לא ניתן לקבוע כי הפרה היא איסור פלילי מסוים.

סעיף 23 לחוק העונשין קובע:

"(א) תאגיד יישא באחריות פלילית -

(1) לפי סעיף 22, כשהעבירה נעברה על-ידי אדם במהלך מילוי תפקידו בתאגיד;

(2) לעבירה המצריכה הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות, אם, בנסיבות הענין ולאור תפקידו של האדם, סמכותו ואחריותו בניהול עניני התאגיד, יש לראות במעשה שבו עבר את העבירה, ובמחשבתו הפלילית או ברשלנותו, את מעשהו, ומחשבתו או רשלנותו, של התאגיד.

(ב) בעבירה שנעברה במחדל, כאשר חובת העשיה מוטלת במישרין על התאגיד, אין נפקה מינה אם ניתן לייחס את העבירה גם לבעל תפקיד פלוני בתאגיד, אם לאו."

סעיף 23(ב) לחוק העונשין אינו קובע אחריות לתאגיד, אלא אך קובע כי כאשר עבירה נעברה במחדל וחובת העשייה מוטלת במישרין על התאגיד, אין נפקא מינה אם ניתן לייחס את העבירה גם לבעל תפקיד בתאגיד, אם לאו. הסעיף עניינו בשלילת טענה להיעדר אחריות לתאגיד בעבירת מחדל, כאשר ניתן או לא ניתן לייחס את העבירה גם לבעל תפקיד בתאגיד, ואינו קובע קביעה פוזיטיבית דבר עבירה במחדל או במעשה ואחריות התאגיד בגינה.

עבירה, בין במחדל ובין במעשה, עניינה לקביעה בהוראת חוק, או על פיו, כפי דרישת עקרון החוקיות וסעיף 1 לחוק העונשין.

בהעדר הוראת חוק הקובעת אחריות פלילית לתאגיד, בדבר חובתו לבצע מעשה או להימנע מביצוע מעשה, הרי שלא חל סעיף 23(ב) לחוק העונשין.

קביעה כללית בדבר אחריות פלילית של תאגיד בגין מעשה או מחדל, עומדת בניגוד לעקרון החוקיות, לכלל אין עונשין

אלא אם כן מזהירין, ולסעיף 1 לחוק העונשין.

בית המשפט קמא, בקביעת החובה שהחברה הפרה, ואשר לגישתו מקימה לה אחריות פלילית, מפנה לע"א 702/87 **מ"י נ' ג'ון כהן ואח'**, ורעור שכנגד, פ"ד מח(2), 705.

אינני מוצא כי קיימת אחריות פלילית כאמור. אין להטיל אחריות פלילית מכוח הלכה שעניינה בנזיקין. ע"א 702/87 עסק בשאלת האחריות במישור האזרחי, בנזיקין, ואין בינו לבין הטלת אחריות פלילית, מאומה.

מובן כי גם אם תאמר שיש לקבוע אחריות פלילית, הרי שאין ולא ידוע מה הענישה לצידה.

משלא מתקיים המקור הנורמאטיבי עליו התבססה הרשעת החברה, הרי שיש לקבל את ערעורה על הכרעת הדין.

10. אחריות תאגיד יכול ותקום בין מכוח הוראה ישירה בחיקוק מסוים כאמור, ובין מכוח סעיף 23(א) לחוק העונשין, ואתיחס להלן לאפשרות האחרונה.

לסעיף 23(א) לחוק העונשין שתי חלופות להטלת אחריות פלילית על תאגיד: ס"ק (1) - האחריות השילוחית או ס"ק (2) - האחריות מכוח תורת האורגנים.

בהינתן כי העבירות נשוא כתב האישום אינן עבירות של אחריות קפידה עליהן חל סעיף 22 לחוק העונשין, הרי שלא חל סעיף 23(א)(1), ויש לבחון את אפשרות הטלת האחריות מכח סעיף 23(א)(2).

לאור מסקנת בית המשפט קמא, כי לא הוכח בפניו שהחברה הפיקה תועלת **"ממעשי האורגנים, ככל שהם כאלה"**, לא נבחנה התקיימות שאר היסודות לפי סעיף 23(א)(2) לחוק העונשין, ולא נקבעו קביעות עובדתיות אשר יאפשרו הטלת אחריות על החברה מכוחו.

ביחס להפקת תועלת לחברה, אינני סבור, כמסקנת בית המשפט קמא, כי האמור לא הוכח. בהיות החברה המנהלת והמפעילה של בית הספר, והמקיימת את קורס ההדרכה כמו גם את הטיול אשר התבצע במסגרתו, ובהינתן כי המסרים הקשורים בסטייה מהשבילים המסומנים הינם מעשה שנעשה, כפי שהוכח, ע"י מנהל בית הספר והאחראי והמפקח על קורס ההדרכה, ורכזת ההדרכה, והיות הדבר חלק בלתי נפרד מהטיול, הרי שכשם שהטיול הינו בבחינת עניין ממנו מפיקה החברה תועלת, כך הוא גם לגבי הפעולות אשר נציגיה מתווים במסגרתו. אין מקום להפרדה בין הטיול לבין אותו חלק ממנו, בו המטיילים הילכו שלא בשביל מסומן. הטיול כלל את כל חלקיו.

וודאי שלכל הפחות, אין ההליכה שלא בשביל המסומן, והסיוע לה, מכוונים כנגד החברה.

משכך, לא נשללת האפשרות להטלת אחריות מכוח סעיף 23(א)(2) לחוק העונשין, דהיינו מכוח תורת האורגנים. ואולם, להטלת אחריות כאמור נדרש כי יבואו ראיות ובעקבותיהן קביעות עובדתיות, ביחס לכל היסודות הנדרשים לה, ואלו חסרים. לו הובאו ראיות והייתה נבחנת התקיימות היסודות הנדרשים להטלת האחריות מכוח תורת האורגנים, ייתכן והיו באות גם קביעות עובדתיות אשר היה בהן כדי להטיל על החברה אחריות.

להטלת אחריות מכוח תורת האורגנים אשר עוגנה במסגרת סעיף 23(א)(2) לחוק העונשין, אפנה לע"פ 99/14, 1829/14, 1899/14 מ"י מדר ואח' (25.12.2014) (סעיפים קיב' עד קלא' לפסק הדין), ולע"פ 3027/90 חברת מודיעין בינוי ופיתוח בע"נ נ' מ"י, פ"ד מה(4), 364.

בהעדר תשתית ראיתית וקביעות עובדתיות כאמור, אתיחס להלן בתמצית לשאלה זו.

בהטלת אחריות מכוח תורת האורגנים יש לקבוע תחילה אם המבצע הינו בבחינת אורגן של התאגיד, בין מכוח המבחן הארגוני ובין מכוח המבחן הפונקציונלי, מבחנים שאינם מצטברים.

משנקבע כי המבצע הוא בבחינת אורגן של התאגיד, שלושה מבחנים להטלת האחריות בגין מעשיו או מחדליו: הראשון - האם ראוי להטיל אחריות על התאגיד בגין מעשה האורגן, שאלה הקשורה גם במדיניות משפטית ובפרשנות דבר החקיקה, והאם התכוון להוציא מתוכו את אחריות התאגיד, השני - האם פעולת האורגן נעשתה במהלך מילוי תפקידו, והשלישי - האם הפעולה היתה לטובת התאגיד, או לכל הפחות לא כוונה נגדו (ר' סעיף קיח' לע"פ 99/14 דלעיל, והמובאות שם).

ביחס למבחן השלישי, כאמור לעיל, לדעתי הוא מתקיים, בשונה מקביעת בית המשפט קמא.

השאלה אם המסייעים (המערערים 2 - 5) הינם בבחינת אורגנים, צריכה לבחינה עובדתית הן של הארגון והן של האופן הספציפי של ביצוע תפקידיהם במסגרתו, וכך גם השאלה האם פעולתם נעשתה במסגרת מילוי תפקידם.

בית המשפט קמא הותיר פתוחה את השאלה אם המערערים 2-7 הינם כלל אורגנים של החברה, ובהתייחסותו אליהם נכתב, כמצוטט לעיל - "ככל שהם כאלה".

יכול וניתן היה למצוא כי התשובה לשאלות האמורות הינה חיובית, ואולם עסקין בדין הפלילי, וקביעת אחריות פלילית צריכה להבאת ראיות וקביעות עובדתיות, מעל לספק סביר, גם בשאלות העובדתיות הקשורות למסקנות המשפטיות בשאלות אלו.

אינני מוצא כי אנו כערכאת ערעור, יכולים בהעדר הקביעות העובדתיות הנדרשות, להטיל אחריות על החברה מכוח סעיף 23(א)(2) לחוק העונשין, בגין מעשי המסייעים או מי מהמערערים האחרים.

11. בגזר הדין הוטלו קנסות וחתימה על התחייבות, כמפורט לעיל. אינני מוצא כל חומרה יתרה בענישה זו, ובשיעורי הקנסות. בית המשפט קמא קבע את גובה הקנסות בהתאם למעשי כל אחד מהמערערים 2 - 11, ואין כל חומרה לא בעצם הטלת הקנס ולא בגובה הקנסות.

הסטייה מהשביל וההגעה למערה, ע"י המערערים 6 - 11 בסיוע המערערים 2 - 5, לא הסתיימה בכך, אלא הנאשם 8 נפל אל המערה, נפגע, ואירוע זה הצריך הפעלת כוחות חילוץ. תוצאת האירוע מצדיקה הן את הגשת כתב האישום כנגד המערערים והן את התוצאה העונשית אשר אין בה כל חומרה יתרה. משכך, דין ערעור המערערים 2 - 11 גם ביחס לעונש, להידחות.

12. מכל האמור, דין ערעור המערערת 1 על הכרעת הדין להתקבל, יש לזכותה מחמת הספק מהמיוחס לה בכתב האישום ולבטל את הענישה אשר הוטלה עליה, ודין ערעור המערערים 2 - 11, הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין, להידחות. כך אציע לחברי.

יואל עדן, שופט

הנשיא י. אלון:

1. פרטי כתב האישום והכרעת הדין פורטו בפסק דינו של חברי השופט י.עדן - ולא אשוב ואפרט.

מצטרף אני לדעתו של חברי כי יש לקבל ערעורה של המערערת 1 (החברה להגנת הטבע).

ברם - לדעתי גם דין ערעורם של המערערים 2-5 להתקבל - זאת הואיל והמסכת העובדתית שנקבעה אין בה די להקים בעניינם את אחריותו הפלילית של "מסייע" - כמובנו של היגד זה בסעיף 31 לחוק העונשין.

עפ"י הכרעת הדין הורשעו המערערים 2-5 ב"סיוע" למערערים 6-11 בביצוע העבירה של "סטייה משביל מסומן" לפי תקנה 10 לתקנות בשילוב סעיף 57 (ב) לחוק.

עבירה זו איננה עבירת "אחריות קפידה" ואף איננה עבירה שהיסוד הנפשי שבה הינו "רשלנות".

על כן, היסוד הנפשי הדרוש לעבירה זו הינו ה"מחשבה הפלילית" כקבוע בסעיף 20 לחוק העונשין. דא עקא, ניתוחו של בית המשפט קמא את חבותם בפלילים של המערערים 2-5 נגזר מעולם המושגים של ה"רשלנות" ומכאן הטעות שנפלה בהרשעתם.

מוכן אני להניח כי המערערים 2-5 אמורים היו לדעת כי יתכן והמטיילים (מערערים 6-11) או מי מהם - שוקלים או מתכננים לסטות במהלך הסיור מהשביל המסומן. ברור כי "ידיעה" שכזו כשלעצמה, בדבר אותה היתכנות שתרחש או לא תתרחש, אין די בה להקים את אחריות ה"מסייע" למבצע העבירה.

על מנת שתקום אחריות ה"מסייע" נדרש על פי סעיף 31 לחוק העונשין כי הנאשם ".... עשה מעשה כדי לאפשר את הביצוע, להקל עליו או לאבטח אותו או למנוע את תפיסת המבצע.... או כדי לתרום בדרך אחרת ליצירת תנאים לשם עשיית העבירה....".

כל אחת מחלופות העשייה האמורות (גם בדרך של מחדל) דורשת את יסוד ה"המחשבה הפלילית" - ואין די כאמור ביסוד הנפשי של ה"רשלנות".

יסוד זה, לא התקיים במערערים 2-5.

2. מוכן אני להוסיף ולהניח כי המערערים 2-5 לא נקטו יוזמה אקטיבית ברמה הנדרשת להניא את המערערים 6-11 ממימוש כוונתם האפשרית לסטות במהלך הסיור שתכננו מהמסלול המסומן.

עדיין - אין הדברים עולים כדי "עשיית המעשה" הנדרש להתגבשות ה"סיוע" - ובעיקר לא בהיבט המחשבה הפלילית הנדרשת לכך.

תיאורטית יתכן והדברים קרובים רעיונית לעבירה הייחודית של אי מניעת פשע לפי ס' 262 לחוק העונשין, ולפיו: "מי שידע כי פלוני זומם לעשות מעשה פשע ולא נקט כל האמצעים הסבירים למנוע את עשייתו או השלמתו, דינו - מאסר שנתיים".

דהיינו, היסוד הנפשי בעבירה פרטיקולרית זאת מתגבש משילוב הידיעה ואי המניעה - ללא צורך בעשיית מעשה.

לעומת זאת - על מנת שאדם יהיה מסייע לעובר העבירה נדרש המעשה באמצעותו מתבטא הסיוע ומעשה זה דורש את ה"מחשבה הפלילית" על פי אחת מחלופותיה שבסעיף 20 לחוק העונשין.

למותר לציין כי העבירה דנן (שעברו מערערים 1-6) איננה מסוג "פשע". מטרת הפניית למבנה המיוחד של העבירה לפי סעיף 262 לא נועדה אלא להמחשה המושגית שבין מצב של "ידיעה ואי מניעה" לבין מצב של "ידיעה ומעשה סיוע".

ולענייננו, חלקם של המערערים 2-5 - על פי הנקבע בהכרעת הדין, לא חרג ממצב ה"ידיעה ואי מניעה".

אולם בכך, כמפורט לעיל, לא התגבש בעניינם מעמד המסייע.

3. בהכרעת הדין זיהה ביהמ"ש קמא את ה"מעשה" הנדרש להתגבשות ה"סיוע" - באי נקיטת אמצעים על ידי המערערים 2-5 למניעת כוונת המערערים 6-11 לסטות מהשביל המסומן.

ברמה המושגית ביסס ביהמ"ש קמא אותם המחדלים (שיוחסו על ידו למערערים 2-5). על ה"אחריות המושגית" שקמה מצידם - בהיותם נושאי תפקיד כזה או אחר בבית ספר השדה ממנו יצא הסיור.

דא עקא - אותה "אחריות מושגית" או אפילו תמצי לומר "אחריות קונקרטית" - אין די בהן כשלעצמן להתגבשות ה"מעשה" או ה"מחדל" ברמה הנדרשת להתגבשות ה"סיוע" על פי סעיף 31 לחוק העונשין.

אלא, עניין הן כשלעצמן להתגבשות חבות ברשלנות - אם לעניין דיני הנזיקין ואם לעניין אותן עבירות שהיסוד הנפשי הנדרש בעניינן הינו "רשלנות".

המחדלים (חלף ה"מעשה") שמצא ביהמ"ש קמא במי מהמערערים 2-5 נושאים לדעתי במובהק מאפיינים של יסוד נפשי של רשלנות - ולא מצאתי אף לא אחד מהם העולה כדי "מחשבה פלילית", על פי אחת החלופות שבסעיף 20 לחוק העונשין.

4. בהכרעת הדין מפנה בימ"ש קמא לע.פ. 115/77 לב ואח' נ' מ"י (פד"י לב(ג)). באותו עניין נפסק מפי השופטת (כתוארה אז) מ. בן פורת כי:

"כלל הוא שמעביד היודע שעובדו (או שלוחו) עובר עבירה במסגרת תפקידו חייב למנוע זאת, שאם לא כן יראוהו כמסייע".

ברם - אין הנדון דומה לראיה.

בעניין ע.פ. 115/77 הנ"ל המדובר היה במנהלי חברה שהיו מודעים לרצף מעשי עבירה שיטתי וממושך ביותר (זיופי מסמכים, מרמה בשקילה ועוד ועוד) שנעשה ע"י עובדי החברה ושלוחיה במהלך ביצוע עבודתם עבור החברה ותחת שליטתה. אולם עוצמת המחדל באותו העניין חורגת במובהק מ"מחדלי הרשלנות" שנקבעו בפסק הדין קמא לעניין המערערים

2-5.

ראשית, אין המדובר בענייננו בעובד הנתון לשליטת מעביד המבצע בידעת המעביד עשרות מעשי עבירה שיטתיים החוזרים ונשנים במהלך ביצוע עבודתו עבור החברה שבפיקוח מנהליה .

לעומת זאת, המערערים 6-11 לא היו "עובדים" של מי מהמערערים 1-5 וכמובן שלא היו שליחיהם.

שנית, "ידיעתם" של המערערים 2-5 לא היתה בדבר עבירות שנעברו ולא בדבר עבירה מתבצעת.

על פי הנקבע בהכרעת הדין - הם היו אמורים לשער שלמי מהמערערים 6-11 כוונה לסטות מהשביל המסומן - ו"מחדלם" כפי שנקבע היה בכך שלא נקטו בפעולות תקיפות מראש למנוע את אותן כוונות.

לאמור - במערכת היחסים שבין המערערים 2-5 לבין המערערים 6-11 נעדר הן אלמנט השליטה והן אלמנט הזיקה הנדרשת בין ה"ידיעה" לבין מעשים שנעשו ושנעשים בגידרי אותה זיקה או שליטה דוגמת מעביד ועובדו או שולח ושלוחו.

יתרה מזו - גם טיבה של ה"ידיעה" שנקבעה לעניין המערערים 2-5 נמוך משמעותית ביותר מאופי וטיב הידיעה (בדבר ביצוע שיטתי ומתמשך של עשרות ומאות עבירות) שנדונו בע"פ 115/77 הנ"ל.

5. אכן - ניתן למצוא ליקוי מוסרי - חברתי בהיעדר נחישותם של מערערים 2-5 להטמיע בקרב המערערים 6-11 את משמעות האיסור של סטייה משביל מסומן.

מבלי שאקבע מסמרות - יתכן והדברים עולים גם כדי הפרת "האחריות המושגית" לעניין עוולת הרשלנות בניזקין ואולי אף לעניין עבירות שיסודן הנפשי רשלנות.

ברם - לא בכך עסקינן.

בעניין דנן, השאלה הראשונה היא האם ביצעו המערערים "מעשה" (או "מחדל") כמובנו לעניין התגבשות עבירת הסיוע הקבוע בסעיף 31 לחוק העונשין.

השאלה הנוספת הינה האם התגבשה במי מהם ה"ידיעה" הנדרשת לצורך התגבשות ה"סיוע" .

תשובתי לשתי השאלות הינה בשלילה.

6. לאור זאת - ואילו תשמע דעתי, אציע לחברי לקבל גם את ערעורם של המערערים 2-5 (בנוסף למערערת 1) ולזכותם מהעבירה בה הורשעו.

7. ומכאן לעניין המערערים 6-11. בעניין זה מצטרף אני לנימוקי חברי השופט י. עדן כי דין ערעורם של מערערים אלה להידחות -הן בכל הקשור להכרעת הדין והן בכל הקשור לגזר הדין.

יוסף אלון, שופט
נשיא

השופט יעקב פרסקי:

כחברי, הנשיא י. אלון, מצטרף אני לנימוקים כפי שפורטו בחוות דעתו של כב' השופט

י. עדן, ואני מסכים לקבלת ערעור המערערת 1, וכן לכך שיש לדחות את ערעור המערערים

6-11, הן באשר להכרעת הדין והן בכל הקשור לגזר הדין.

במחלוקת שעלתה באשר לערעור המערערים 2-5, מצטרף אני להצעתו של כב' הנשיא י. אלון לקבלת הערעור, לאור הנימוקים כפי שפורטו בחוות דעתו, נימוקים המצדיקים לטעמי את קבלת ערעורם ובכך לזכותם מהעבירה בה הורשעו.

יעקב פרסקי, שופט

אשר על כן, הוחלט פה אחד לקבל את ערעור המערערת 1 (החברה להגנת הטבע) ולבטל את הרשעתה, ולדחות את ערעורי המערערים 6-11 על הרשעתם וגזרי דינם.

הוחלט ברוב דעות (הנשיא י. אלון והשופט י. פרסקי) לקבל את ערעור המערערים 2-5 ולבטל את הרשעתם.

המזכירות תשלח העתקי פסק דין זה לב"כ הצדדים.

ניתן היום ט' ניסן תשע"ה (29 מרץ 2015) בהיעדר הצדדים.

יואל עדן, שופט

יעקב פרסקי, שופט

יוסף אלון, שופט
נשיא - אב"ד